

GÜVENCE HESABI

HUKUK BÜLTENİ

ÖNSÖZ

Güvence Hesabı Hukuk Bülteni – 1. Sayı Yayında!

Sigorta hukukunun dinamik yapısı, mevzuattaki değişiklikler ve yargı kararları, sigorta sektöründeki tüm paydaşlar için yakından takip edilmesi gereken konuların başında gelmektedir. Özellikle Güvence Hesabı gibi sigorta korumasının son halkasını oluşturan kurumlar açısından, hukuki gelişmelerin doğru yorumlanması ve uygulamaya etkilerinin analiz edilmesi büyük önem taşımaktadır.

Bu bilinçle hazırladığımız Güvence Hesabı Hukuk Bülteni, üç ayda bir yayımlanarak güncel Yargıtay ve mahkeme kararları, mevzuat değişiklikleri ve sektörü ilgilendiren hukuki gelişmelerin değerlendirilmesine odaklanacaktır. İlk sayımızda, 2024 yılı boyunca hukuki alanda yaşanan gelişmeleri ele alarak, emsal kararlar, yargı içtihatları ve mevzuat çalışmalarına ışık tutmayı amaçladık.

Sigortacılık güven temeli üstüne kurulu bir sektör, Güvence Hesabı da bu temeli sağlamlaştıran sektörün itibarını ve sistemin sürdürülebilirliğini sağlayan önemli kurumlarımızdan biridir. Bültenimizde yer verdiğimiz yargı kararında da vurgulandığı üzere, sigorta sektörünün güven esasına dayalı olduğu ve sigorta şirketlerinin düzenli denetlenen güven kurumları niteliğinde bulunduğu ifade edilmiştir. Bu kararın, sigorta sektörümüze duyulan güvenin altını çizmesi bakımından önemli olduğunu düşünüyorum.

Hukuk Bülteni'nin, sektördeki tüm ilgililere katkı sağlamasını temenni ediyor, emeği geçen çalışma arkadaşlarımıza teşekkür ediyorum.

Özgür ÖNTÜRK
Güvence Hesabı Hesap Müdürü

GÜVENCEHESABI

HUKUK BÜLTENİ

2025 1.Sayı

2024'te Neler Oldu?

- 05.03.2024 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan Anayasa Mahkemesi'nin 23.01.2024 tarihli ve E:2023/130, K:2024/17 sayılı kararı uyarınca; 2918 sayılı KTK'nın m.94/3 ve 4. fıkraları iptal edildi.
- 12.03.2024 tarihli Resmi Gazete'de CMK ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun yayımlandı. Söz konusu Kanun ile 6698 sayılı KVKK'da önemli değişiklikler yapıldı.
- 19.03.2024 tarihli Resmi Gazete'de Maden Çalışanları Zorunlu Ferdi Kaza Sigortası Tarife Ve Talimatı Tebliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ yayımlandı.
- 01.04.2024 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan Tebliğ ile reeskont faiz oranı yıllık %50,75; avans faiz oranı ise yıllık %51,75 olarak güncellendi.
- 18.04.2024 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan Anayasa Mahkemesi'nin 14.03.2024 tarihli ve E:2023/160, K:2024/77 sayılı kararı uyarınca Arabuluculuk Kanununun 18/A maddesinin 11. Fıkrasında yer alan bazı kısımlar iptal edildi.
- 21.05.2024 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan Cumhurbaşkanlığı Kararı ile kanuni faiz oranının yıllık %24 olarak uygulanmasına karar verildi.
- 06.08.2024 tarihli Resmi Gazete'de; Sigorta Ve Reasürans İle Emeklilik Şirketlerinin Sermaye Yeterliliklerinin Ölçülmesine Ve Değerlendirilmesine İlişkin Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik yayımlandı.
- SEDDK tarafından 23.08.2024 tarih ve 2024/20 sayılı Sigorta Branşları İçin Minimum Sermaye Tutarlarına İlişkin Genelge yayımlandı.
- SEDDK tarafından 04.09.2024 tarih ve 2024/4 sayılı Değer Kaybı Taleplerinde Eksper Atamalarına İlişkin Sektör Duyurusu yayımlandı.
- 14.11.2024 tarihli Resmi Gazete'de 7531 sayılı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun yayımlandı.

- 27.11.2024 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanan Tebliğ ile yeniden değerlendirme oranı 2024 yılı için %43,93 olarak açıklandı.
- 04.12.2024 tarihli Resmi Gazete’de araçların satış, devir ve tescil hizmetlerinin yürütülmesi hakkında yönetmelikte değişiklik yapılmasına dair yönetmelik yayımlandı.
- 13.12.2024 tarihli Resmi Gazete ile 2025 yılı için Karayolları Motorlu Araçlar ZMSS; 27.12.2024 tarih ve 32765 sayılı Resmi Gazete’de TMVTAZMSS ve TZMSS tarife uygulama esasları hakkında yönetmelik yayımlandı.
- 28.12.2024 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanan Tebliğ ile reeskont faiz oranı yıllık %48,25; avans faiz oranı ise yıllık %49,25 olarak güncellendi.
- 30.12.2024 tarihli Resmi Gazete’de ‘Harçlar Kanunu Genel Tebliği (Seri No: 96)’ yayımlandı.
- 30.12.2024 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanan Tebliğ ile fatura düzenleme/kullanma sınırı 9.900 TL olarak açıklandı.
- 31.12.2024 tarihli Resmi Gazete’de Sigorta Ve Reasürans İle Emeklilik Şirketlerinin Teknik Karşılıklarına Ve Bu Karşılıkların Yatırılacağı Varlıklara İlişkin Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik yayımlandı.
- 31.12.2024 tarihli Resmi Gazete’de Sigorta Ve Reasürans İle Emeklilik Şirketlerinin Sermaye Yeterliliklerinin Ölçülmesine Ve Değerlendirilmesine İlişkin Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik Yayınlandı.

2024'E İZ BIRAKAN KARARLAR;

Sigortacılık Kanunu madde 30/14 gereği mahkemeye intikal etmiş uyuşmazlıklarla ilgili olarak artık Sigorta Tahkim'e bir başvuru yapılamayacağı mevzuatta düzenlenmiştir. Bu hususun aynı kaza ile ilgili her bir talep için ayrı ayrı değerlendirilmemesi, olay bakımından değerlendirme yapılması gerekmektedir.	Trafik - İş kazası ihtimalinde iş kazasına dayalı herhangi bir araştırma yapıp yapılmadığı, olayın iş kazası olarak kabul edilmiş olması hâlinde davacıya ödeme yapıp yapılmadığı ve niteliği ile PSD tutarının ne olduğu irdelenmelidir.
Sigorta şirketinin yetkili devlet kurumları tarafından düzenli olarak denetiminin sağlandığı, şirketin bir güven kuruluşu niteliğinde olduğu da dikkate alındığında sigorta şirketi aleyhine ihtiyati haciz kabul kararı verilemez.	Travma sonrası stres bozukluğu arazi halinde; kaza ile illiyet bağının bulunup bulunmadığı, ömür boyu sürüp sürmeyeceği hususlarına yer verilerek ve bizzat muayene ediler
Güvence Hesabı'na husumet yöneltildiğinde, ZMSS'siz aracın kanunun aradığı 50 cc üzeri motor silindir hacminde olup olmadığının araştırılması gerekmektedir.	İş makinelerinin karışmış olduğu kazalarda Güvence Hesabı'nın sorumlu olması için aracın ruhsatında trafiğe çıkış izninin ve tescilin bulunması gereklidir.

2024'TE NELER OLDU?

05.03.2024 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan Anayasa Mahkemesi'nin 23.01.2024 tarihli ve E:2023/130, K:2024/17 sayılı kararı uyarınca; 2918 sayılı KTK'nın m.94/3 ve 4. fıkraları iptal edildi.

05 Mart 2024 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan Anayasa Mahkemesi'nin 23.01.2024 tarih ve E:2023/130, K:2024/17 sayılı kararında; 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun 94. Maddesinin Üçüncü ve Dördüncü fıkraları, Anayasa'nın 13. ve 48. maddelerine aykırılığı nedeniyle iptal edilmiştir.

Karar, Resmi Gazete'de yayımı tarihinden itibaren 9 ay sonra 05.12.2024 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

Kararda özetle yeni işletenin tescil ve trafiğe çıkarılması öncesi poliçe yaptırma zorunluluğu getirilmesi alternatifli varken, işleten değişmesi halinde eski işletenin ZMSS poliçesinin, yeni işletenin zararını karşılamasının hakkaniyetli olmadığına kanaat getirilerek, sigorta şirketinin tazminatı ödedikten sonra eski işletenden rücu etmesinin doğru olmadığı gerekçeleri ile Anayasa'nın ölçülülük, eşitlik ve irade serbestisi ilkelerine dayanarak ilgili fıkralar iptal edilmiştir.

12.03.2024 tarihli Resmi Gazete'de CMK ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun yayımlandı. Söz konusu Kanun ile 6698 sayılı KVKK'da önemli değişiklikler yapıldı.

12 Mart 2024 tarih ve 32487 sayılı Resmi Gazete'de 02.03.2024 tarih ve 7499 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun yayımlanmıştır.

Söz konusu kanun ile 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu'nda önemli değişiklikler yapılmıştır;

- 33. Maddesinde özel nitelikli kişisel verilerin işleme şartlarında değişiklik yapılmıştır. Özel nitelikli kişisel verilerin işlenmesi şartları genişletilmiştir.

- 34. Maddesinde kişisel verilerin yurt dışına aktarılmasına ilişkin düzenlemelere yer verilmiştir.
- 35. Maddesi ile kabahatler kısmında veri işleyen ve veri sorumlusuna ortak sorumluluklar getirilmiş, para cezası ve kanun yoluna ilişkin düzenlemeler yapılmıştır.

Kişisel verilerin yurt dışına aktarımı ile ilgili değişiklikler ise 01.09.2024 tarihinde, diğer düzenlemelerin yer aldığı değişiklikler ise 01.06.2024 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

19.03.2024 tarihli Resmi Gazete'de Maden Çalışanları Zorunlu Ferdi Kaza Sigortası Tarife Ve Talimatı Tebliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ Yayınlandı

19 Mart 2024 tarih ve 32494 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Tebliğ ile; 06.05.2015 tarih ve 29347 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Maden Çalışanları Zorunlu Ferdi Kaza Sigortası Tarife ve Talimatı Tebliğinin A. Tarife başlıklı bölümünün 2'nci maddesinde yer alan prim ve teminat sağ üstte bulunan şekilde değiştirildiği gibi aynı tebliğde bazı değişikliklere gidilmiştir.

TEMİNATLAR (TL)	
Sakatlanma ve Ölüm	Net Prim (TL)
Kişi Başına	Kişi Başına
1.000.000,00	4.675,00

**Riziko tarihine göre teminat limiti sorgulaması için Güvence Hesabı web sitemizi ziyaret edebilirsiniz.*

Tebliğ, yayımı itibarıyla yürürlüğe girmiştir.

01.04.2024 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanan Tebliğ ile reeskont faiz oranı yıllık %50,75; avans faiz oranı ise yıllık %51,75 olarak güncellendi.

1 Nisan 2024 tarih ve 32507 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Tebliğ ile vadesine en çok 3 ay kalan senetler karşılığında yapılacak reeskont işlemlerinde uygulanan iskonto faiz oranı yıllık %50,75; avans işlemlerinde uygulanacak faiz oranı ise yıllık %51,75 olarak güncellenmiştir.

Tebliğ, yayımı itibariyle yürürlüğe girmiştir.

18.04.2024 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanan Anayasa Mahkemesi’nin 14.03.2024 tarihli ve E:2023/160, K:2024/77 sayılı kararı uyarınca Arabuluculuk Kanununun 18/A maddesinin 11. Fıkrasında yer alan bazı kısımlar iptal edildi.

18 Nisan 2024 tarihli, 32524 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Anayasa Mahkemesi kararı uyarınca 6325 sayılı Hukuk Uyuşmazlıklarında Arabuluculuk Kanununun 18/A maddesinin 11. Fıkrasında yer alan “bu taraf davada kısmen veya tamamen haklı çıksa bile yargılama giderinin tamamından sorumlu tutulur. Ayrıca bu taraf lehine vekalet ücretine hükmedilmez.” kısımları, kişilere aşırı bir külfet yüklediği, kamu yararı ile mülkiyet hakkı ve mahkemeye erişim hakları arasında gözetilmesi gereken adil dengeyi kişi aleyhine bozduğu ve bu itibarla orantısız bir sınırlamaya neden olduğu sonuçlarına ulaşıldığından; temel hak ve hürriyetlerin sınırlandırılması, mülkiyet hakkı ve hak arama hürriyetini ihlal ettiği gerekçesiyle iptal kararı verilmiştir.

İptal kararı yayımından itibaren 9 ay sonra, 18.01.2025 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

21.05.2024 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanan Cumhurbaşkanlığı Kararı ile kanuni faiz oranının yıllık %24 olarak uygulanmasına karar verildi.

21 Mayıs 2024 tarihli ve 32552 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 8485 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı’nda 3095 sayılı Kanuni Faiz ve Temerrüt Faizine İlişkin Kanunun 1. Maddesinde düzenlenen kanuni faiz oranının yıllık %24 olarak uygulanmasına karar verilmiştir.

Karar, 01.06.2024 tarihi itibariyle yürürlüğe girmiştir.

Yıllara göre değişen Kanuni Faiz nasıl uygulanır?

Yargıtay 12. HD 2006/24458 E 2007/1995 K sayılı kararında faiz oranların dönemlere ilişkin olarak merhaleli hesaplama yapılması gerektiği sonucuna ulaşılmıştır: “...Somut olayda, alınan bilirkişi raporlarında hesaplamanın yukarıda bahsedilen dönemler itibariyle %28 ve %23 oranları esas alınarak yapılması ve anılan rapor doğrultusunda hüküm kurulduğu tespit edilmiştir. O halde, mahkemece yine BK. 84.maddesi de gözetilerek 01.05.2005- 31.12.2005 dönemi arası %12, 01.01.2006 tarihi sonrası %9 faiz oranları esas alınarak bilirkişi raporu alınarak sonuca gidilmesi gerekirken eksik incelemeye dayalı yazılı şekilde hüküm tesisi isabetsizdir.”

06.08.2024 tarihli Resmi Gazete’de; Sigorta Ve Reasürans İle Emeklilik Şirketlerinin Sermaye Yeterliliklerinin Ölçülmesine Ve Değerlendirilmesine İlişkin Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik yayımlandı.

6 Ağustos 2024 tarih ve 32624 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan yönetmelik ile; 23/8/2015 tarihli ve 29454 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Sigorta ve Reasürans ile Emeklilik Şirketlerinin Sermaye Yeterliliklerinin Ölçülmesine ve Değerlendirilmesine İlişkin Yönetmeliğin 8 inci maddesinin ikinci fıkrasının (f) ve (j) satırları değiştirilmiş ve aynı fıkranın (n) ve (o) satırları yürürlükten kaldırılmıştır.

Yönetmelik 31.12.2024 tarihi itibariyle yürürlüğe girmiştir.

SEDDK tarafından 23.08.2024 tarih ve 2024/20 sayılı Sigorta Branşları İçin Minimum Sermaye Tutarlarına İlişkin Genelge yayımlandı

Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumunca 2024/20 sayılı Sigorta Branşları İçin Minimum Sermaye Tutarlarına İlişkin Genelge yayımlanmıştır. Bu kapsamda, kuruluş işlemlerini tamamlayarak, bu Genelgenin yayımı tarihinden sonra ruhsat talebinde bulunan sigorta şirketlerinin, sigorta kooperatiflerinin ve reasürans şirketlerinin ödenmiş sermayelerine ilişkin düzenleme yapılmıştır. Baz sermaye ve ruhsat talep edilen branşlar için belirlenen tutarlardan oluşan asgari kuruluş sermayesi her halükarda beş yüz milyon Türk Lirasından az olamaz.

Genelgede yer alan minimum sermaye tutarları, Kurum tarafından aksi belirlenmedikçe her yıl Ocak ve Temmuz aylarında TÜİK tarafından belirlenen ÜFE artış oranına göre belirlenir.

Sigorta Branşları İçin Öngörülen Minimum Sermaye Tutarlarına İlişkin Genelge (2023/27) yürürlükten kaldırılmıştır.

Bu Genelge yayımı tarihi itibarıyla yürürlüğe girmiştir.

SEDDK tarafından 04.09.2024 tarih ve 2024/4 sayılı Değer Kaybı Taleplerinde Ekspertiz Atamalarına İlişkin Sektör Duyurusu yayımlandı.

Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumunca 2024/4 Değer Kaybı Taleplerinde Ekspertiz Atamasına İlişkin Sektör Duyurusu yayımlanmıştır.

Kuruma iletilen şikayetlerde, bazı sigorta şirketleri tarafından değer kaybı taleplerinde ekspertiz ataması yapılmadığı veya ekspertiz atamalarının Karayolları Motorlu Araçlar ZMSS Genel Şartları ve Değer Kaybı Taleplerinde Ekspertiz İşlemlerine İlişkin Genelge (2022/12) hükümlerine uygun olarak yapılmadığı hususları ifade edilmiştir.

Değer kaybına ilişkin tazminat hesaplamasının EKİST üzerinden sıralı olarak atanan sigorta ekspertizleri tarafından yapılacağı ilgili mevzuatla hüküm altına alınmıştır. Bu nedenle değer kaybı taleplerine ilişkin ekspertiz atamalarının mevzuata uygun olarak yapılması hususunda şirketlerin azami özen göstermesi gerektiği ifade edilmiştir.

14.11.2024 tarihli Resmi Gazete’de 7531 sayılı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun yayımlandı.

14 Kasım 2024 tarih ve 32722 sayılı Resmi Gazete’de 07.11.2024 tarih ve 7531 sayılı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun yayımlanmıştır.

Söz konusu kanun ile İcra İflas Kanunu, Avukatlık Kanunu, Karayolları Trafik Kanunu, Türk Medeni Kanunu, Türk Ceza Kanunu, Hukuk Muhakemeleri Kanunu, Hukuk Uyuşmazlıklarında Arabuluculuk Kanunu gibi birçok kanunda önemli değişiklik ve düzenlemelere gidilmiştir.

- 7531 sayılı Kanun’un 22. Maddesi ile; 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanununun ek 1. maddesinin birinci fıkrasında geçen “on” ibaresi “bin” olarak değiştirilmiştir.

Maddenin son durumu;

EK MADDE 1- (1) 200 üncü, 201 inci, 341 inci, 362 nci ve 369 uncu maddelerdeki parasal sınırlar her takvim yılı başından geçerli olmak üzere, önceki yılda uygulanan parasal sınırların; o yıl için 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununun mükerrer 298 inci maddesi hükümleri uyarınca Maliye Bakanlığınca her yıl tespit ve ilan edilen yeniden değerlendirme oranında artırılması suretiyle uygulanır. **Bu şekilde belirlenen sınırların bin Türk lirasını aşmayan kısımları dikkate alınmaz.**

Şeklindedir.

Yine aynı madde ile 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanununun ek 1. maddesine yeni bir fıkra eklenmiştir:

“(3) İstinaf ve temyiz yollarına başvuruda esas alınan parasal sınırdaki yeniden değerlendirme artışı, bölge adliye mahkemesinin kaldırma veya Yargıtayın bozma kararları sonrası yeniden verilen kararlar için uygulanmaz. İlk karar tarihindeki parasal sınırlar geçerlidir.”

- 7531 sayılı Kanun’un 25. Maddesi ile; 6325 sayılı Kanunun 18/A maddesinin on birinci fıkrasının ilk cümlesinde yer alan ifade “bu taraf davada kısmen veya tamamen haklı çıksa bile karşı tarafın ödemesi gereken yargılama giderlerinin yarısından sorumlu tutulur” olarak değiştirilmiş ve ikinci cümle şu şekilde düzenlenmiştir:

“Ayrıca bu taraf lehine Avukatlık Asgari Ücret Tarifesine göre belirlenen vekâlet ücretinin yarısına hükmedilir.”

6325 sayılı Hukuk Uyuşmazlıklarında Arabuluculuk Kanununun 18/A maddesinin 11. Fıkrasında yer alan “**bu taraf davada kısmen veya tamamen haklı çıksa bile yargılama giderinin tamamından sorumlu tutulur. Ayrıca bu taraf lehine vekâlet ücretine hükmedilmez.**” Kısımları Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edilmişti. İlgili maddenin son hali yukarıda açıklandığı şekliyle düzenlenmiştir.

Bahse konu maddeler kanunun yayımı tarihi itibarıyla yürürlüğe girmiştir.

27.11.2024 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanan Tebliğ ile yeniden değerlendirme oranı 2024 yılı için %43,93 olarak açıklandı.

27 Kasım 2024 tarihli ve 32735 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 574 sıra nolu Tebliğ ile Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından VUK mükerrer 298 inci maddesi (B) fıkrasına göre yeniden değerlendirme oranı 2024 yılı için %43,93 olarak açıklandı.

Bu oran geçtiğimiz yıl için %58,46 olarak belirlenmişti.

Bilindiği üzere işbu oran 2025 yılında geçerli olacak yargılamalarda ispat ve kesinlik sınırı, harç, ceza, istisna ve beyan vb. birçok tutarı ilgilendirmektedir.

2025 yılı takvim başından itibaren HMK kapsamındaki parasal sınırlar değişmiştir.

14.11.2024 tarih ve 7531 sayılı Kanun’un 22. Maddesi ile HMK’nın Ek-1. Maddesinin 1. Fıkrasında yer alan “on” ibaresinin “bin” olarak değiştirilmesi ile bin Türk lirasını aşmayan kısımların dikkate alınmaması nedeni ile son durum aşağıdaki gibidir.

- Senetle İspat Zorunluluğu (HMK m.200) ve Senede Karşı Tanıkla İspat Yasağına (HMK m.201) İlişkin: 33.000,00 TL
- İstinaf (HMK m.341) : 40.000,00 TL
- Temyiz (HMK m.362): 544.000,00 TL
- Temyizde Duruşma (HMK m.369): 816.000,00 TL

Sigorta Tahkim Komisyonu parasal sınırlar ise Resmi Gazete’de yayımlanan Tebliğ ile belirlenmekte olup, henüz tebliğ yayımlanmamıştır. Mevcut sınırlar geçerliliğini korumaktadır.

04.12.2024 tarihli Resmi Gazete’de Araçların satış, devir ve tescil hizmetlerinin yürütülmesi hakkında yönetmelikte değişiklik yapılmasına dair yönetmelik yayımlandı.

AYM tarafından KTK m.94/3,4 iptal edilmesi akabinde iptal kararının yürürlük tarihi 05.12.2024 olarak belirlenmişti.

Sigortasızlığın önüne geçilmesi ve iptal gerekçelerinin karşılanması adına 04.12.2024 tarih ve 32742 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan yönetmelik ile “Aracı satış veya devir yoluyla alacak kişi adına satış ve devir tarihi itibarıyla geçerli olmak üzere zorunlu mali sorumluluk sigortasının bulunduğu tespit edilmesi halinde noterler tarafından yapılır.” Düzenlemesine yer verilmiştir.

Düzenleme 05.12.2024 tarihi itibari ile yürürlüğe girmiştir.

13.12.2024 tarihli Resmi Gazete ile 2025 yılı için Karayolları Motorlu Araçlar ZMSS; 27.12.2024 tarihli Resmi Gazete’de TMVTAZMSS ve TZMSS tarife uygulama esasları hakkında yönetmelik yayımlandı.

Karayolları Motorlu Araçlar Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortasında Tarife Uygulama Esasları Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik 13.12.2024 tarih ve 32751 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmıştır.

İlgili Yönetmelik ile Motorlu Taşıt İşletenleri için 01.01.2025 tarihinden itibaren uygulanacak olan asgari sigorta teminatları aşağıdaki gibi belirlenmiştir.

Tablo 17 (Ek: 13.12.2024 t.32751 s. m. 5) Motorlu Araç İşletenleri İçin 01/01/2025 Tarihinden İtibaren Uygulanacak Asgari Sigorta Teminatları						
Araç Grubu	TEMİNATLAR (TL)					
	A-Sağlık Gideri		B-Sakatlanma ve Ölüm		C-Maddi	
	Kişi Başına	Kaza Başına	Kişi Başına	Kaza Başına	Kişi Başına	Kaza Başına
İnsan Taşımada Kullanılan Motorlu Araçlar		13.500.000		13.500.000		
Eşya Taşımada Kullanılan Motorlu Araçlar, Römork ile İş Makineleri	2.700.000	27.000.000	2.700.000	27.000.000	300.000	600.000
Tarım Araçları ile Özel Amaçlı Araçlar		13.500.000		13.500.000		
Motorsiklet ve Yük Motorsikleti		8.100.000		8.100.000		

*Riziko tarihine göre teminat limiti sorgulaması için Güvence Hesabı web sitemizi ziyaret edebilirsiniz.

Tehlikeli Maddeler İçin Yaptırılacak Zorunlu Sorumluluk Sigortalarına İlişkin Tarife Ve Talimatta Değişiklik Yapılmasına Dair Tarife Ve Talimata ilişkin Tebliğ 27.12.2024 tarih ve 32765 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmıştır.

İlgili Tarife ve Talimat ile Tehlikeli Maddeler ve Tehlikeli Atık Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortası ve Tüp Gaz Zorunlu Sorumluluk Sigortası için 01.01.2025 tarihinden itibaren uygulanacak olan asgari sigorta teminatları aşağıdaki gibi belirlenmiştir.

Tablo 1 Tehlikeli Maddeler ve Tehlikeli Atık Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortası İçin 1/1/2025 Tarihinden İtibaren Uygulanacak Asgari Sigorta Teminatları					
1. Tehlikeli Maddelerin / tehlikeli atıkların üretim, depolama, taşıma satışı ve kullanımı ile uğraşan işyerleri.	TEMİNATLAR (TL)				
	A-Maddi	B-Sağlık Giderleri		C-Ölüm	
Satış Hasılatı kullanım tutarı:		Kişi Başına	Kaza Başına	Kişi Başına	Kaza Başına
a) 0-75.000 TL'ye kadar olanlar	275.000	1.300.000	6.750.000	1.300.000	6.750.000
b) 75.000-2.695.000 TL'ye kadar olanlar	550.000	1.300.000	13.500.000	1.300.000	13.500.000
c) 2.695.000-12.448.000 TL'ye kadar olanlar	1.100.000	1.300.000	26.750.000	1.300.000	26.750.000
d) 12.448.000 - 83.000.000 TL'ye kadar olanlar	2.750.000	1.300.000	40.000.000	1.300.000	40.000.000
e) 83.000.000 TL ve üzeri olanlar	8.000.000	1.300.000	80.000.000	1.300.000	80.000.000
2. Pratikte maddelerin iletilir, her türlü işleme ve elverişli diğer tehlikeli maddelerin parçaları satışı ile uğraşan işyerleri.	800.000	1.300.000	13.500.000	1.300.000	13.500.000
3. Tehlikeli maddelerin/tehlikeli atıkların taşıma ve/veya dağıtımına yönelik taşıma işleri					
a) Deniz yolu ile taşıma ile	2.750.000	1.300.000	26.750.000	1.300.000	26.750.000
b) Deniz yolu, hava yolu taşıma ve kara ile	8.000.000	1.300.000	40.000.000	1.300.000	40.000.000
4. Tehlikeli atıkların kullanımı					
a) Atıkların enerji üretimi amaçlı kullanımı	550.000	1.300.000	13.500.000	1.300.000	13.500.000
b) Enerji üretimi ve taşıma ile	2.750.000	1.300.000	40.000.000	1.300.000	40.000.000

*Riziko tarihine göre teminat limiti sorgulaması için Güvence Hesabı web sitemizi ziyaret edebilirsiniz.

Tablo 2 Tüp Gaz Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortası İçin 01/01/2025 Tarihinden İtibaren Uygulanacak Asgari Sigorta Teminatları (TL)	
Maddi Zarar	Kaza Başına 1.300.000 TL
Tedavi Giderleri	Kişi Başına 1.500.000 TL Kaza Başına 7.500.000 TL
Daimi Sakatlık ve Ölüm	Kişi Başına 1.500.000 TL Kaza Başına 7.500.000 TL

*Riziko tarihine göre teminat limiti sorgulaması için Güvence Hesabı web sitemizi ziyaret edebilirsiniz.

28.12.2024 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanan Tebliğ ile reeskont faiz oranı yıllık %48,25; avans faiz oranı ise yıllık %49,25 olarak güncellendi.

28 Aralık 2024 tarihli ve 32766 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Tebliğ ile vadesine en çok 3 ay kalan senetler karşılığında yapılacak reeskont işlemlerinde uygulanan iskonto faiz oranı yıllık %48,25; avans işlemlerinde uygulanacak faiz oranı ise yıllık %49,25 olarak güncellenmiştir.

Belirlenen oranlar Resmi Gazete’nin yayımı tarihinde yürürlüğe girmiştir.

30.12.2024 tarihli Resmi Gazete’de ‘Harçlar Kanunu Genel Tebliği (Seri No: 96)’ yayımlandı.

30 Aralık 2024 tarih ve 32768 (2. Mükerrer) sayılı Resmi Gazete’de Harçlar Kanunu Genel Tebliği yayımlanmıştır.

492 sayılı Kanuna bağlı tarifelerde yer alan ve 2024 yılında uygulanan maktu harçlar (maktu ve nispi harçların asgari ve azami miktarlarını belirleyen hadler dahil) yeniden değerlendirilmiştir.

2024 yılı için yeniden değerlendirme oranı %43,93 olarak tespit ve ilan edilmiştir.

Tebliğ 01.01.2025 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

30.12.2024 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanan Tebliğ ile fatura düzenleme/kullanma sınırı 9.900 TL olarak açıklandı.

30 Aralık 2024 tarih ve 32768 (2. Mükerrer) sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 577 No’lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ile fatura düzenleme/kullanma sınırı 9.900 TL olduğundan dolayı, KDV tevkiyatı için aranılan sınır da 9.900 TL olmuştur.

Uygulama 01.01.2025 tarihinden itibaren yürürlüğe girmiştir.

31.12.2024 tarihli Resmi Gazete’de Sigorta Ve Reasürans İle Emeklilik Şirketlerinin Teknik Karşılıklarına Ve Bu Karşılıkların Yatırılacağı Varlıklara İlişkin Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik yayımlandı.

31 Aralık 2024 tarih ve 32769 (5. Mükerrer) sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan tebliğ ile; 07.08.2007 tarihli ve 26606 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Sigorta ve Reasürans ile Emeklilik Şirketlerinin Teknik Karşılıklarına ve Bu Karşılıkların Yatırılacağı Varlıklara İlişkin Yönetmeliğin 13 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (ç) bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Bu Yönetmelik 31.03.2025 tarihinde yürürlüğe girecektir.

31.12.2024 tarihli Resmi Gazete’de Sigorta Ve Reasürans İle Emeklilik Şirketlerinin Sermaye Yeterliliklerinin Ölçülmesine Ve Değerlendirilmesine İlişkin Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik yayımlandı.

31 Aralık 2024 tarih ve 32769 (5. Mükerrer) sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan yönetmelik ile; 23/8/2015 tarihli ve 29454 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Sigorta ve Reasürans ile Emeklilik Şirketlerinin Sermaye Yeterliliklerinin Ölçülmesine ve Değerlendirilmesine İlişkin Yönetmeliğin 8 inci maddesinin ikinci fıkrasının (i) satırı değiştirilmiştir.

Aynı Yönetmeliğin 9 uncu maddesinin ikinci ve beşinci fıkraları ile 10 uncu maddesi değiştirilmiştir.

Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girmiştir.

2024'E İZ BIRAKAN KARARLAR;

Sigortacılık Kanunu madde 30/14 gereği mahkemeye intikal etmiş uyuşmazlıklarla ilgili olarak Sigorta Tahkim Komisyonu'na başvuru yapılamayacağı düzenlenmiştir. Bu hususun aynı kaza ile ilgili her bir talep için ayrı ayrı değerlendirilmemesi, olay bakımından değerlendirme yapılması gerekmektedir

Özet;

Yargıtay 4. Hukuk Dairesi'nin 2021/26692 E., 2023/5448 K. 24.04.2023 tarihli kararında özetle; 5684 sayılı Kanun'un 30'uncu maddesinin 14'üncü fıkrası gereğince mahkemeye intikal etmiş uyuşmazlıklarla ilgili olarak komisyona başvuru yapılamayacağı düzenlenmiştir. **Başvuranın aynı kaza ile ilgili olarak sürekli iş göremezlik ve geçici iş göremezlik talepleri için mahkeme yoluna gidilmiş olması nedeni ile sürekli bakıcı gideri talepli tahkim başvurusunun ilgi hükme aykırı olacağı değerlendirilerek usulden ret kararı verilmesi gerektiği sonucuna oy çokluğu ile ulaşılmıştır.**

İlgili Mevzuat;

5684 sayılı Sigortacılık Kanunu m.30/14; "Mahkemeye ve Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun hükümleri uyarınca Tüketici Sorunları Hakem Heyetine intikal etmiş uyuşmazlıklar ile ilgili olarak Komisyona başvuru yapılamaz."

Karar;

Yargıtay 4. Hukuk Dairesi'nin 2021/26692 E., 2023/5448 K. 24.04.2023 tarihli kararında; "Somut olayda; davacı vekilinin aynı trafik kazasına ilişkin olarak geçici iş göremezlik ve sürekli iş göremezlik tazminatı istemiyle davalı ... Şirket aleyhine Adana 3. Asliye Ticaret Mahkemesinin 2017/1681 esas sayılı dosyasında açtığı davada Adli Tıp Kurumu 2. İhtisas Kurulunun 23.09.2019 tarihli raporuna göre davacının %97 oranında malul kaldığı belirlenmiş, yapılan yargılama sonucunda geçici iş göremezlik talebinin reddine, sürekli iş göremezlik tazminatı talebinin kabulü ile 231.564,00 TL'nin 02.09.2016 tarihinden itibaren avans faiziyle birlikte davalıdan tahsiline karar verilmiştir.

Davacı vekilinin eldeki sigorta tahkim başvurusuna konu talebinin ise sürekli bakıcı giderine ilişkin olduğunu, davacının aynı kaza nedeniyle Dokuz Eylül Üniversitesi tarafından düzenlenen 04.01.2021 tarihli rapora göre %96 oranında malul ve başka birinin sürekli bakımına muhtaç kaldığını belirterek sürekli bakıcı giderinin ödenmesini talep ettiği görülmektedir.

Şu halde, 5684 sayılı Kanun'un 30 uncu maddesinin 14 üncü fıkrası gereğince mahkemeye intikal etmiş uyuşmazlıklarla ilgili olarak komisyona başvuru yapılamayacağı gözetilerek, uyuşmazlığın daha önce mahkemeye intikal etmemiş olmasına dair usuli şartın gerçekleşmemesi sebebiyle başvurunun reddine karar verilmesi gerekirken kabulü doğru olmamış, kararın bu sebeple bozulması gerekmektedir."

Trafik - İş kazası ihtimalinde iş kazasına dayalı herhangi bir araştırma yapıp yapılmadığı, olayın iş kazası olarak kabul edilmiş olması hâlinde davacıya ödeme yapıp yapılmadığı ve niteliği ile PSD tutarının ne olduğu irdelenmelidir.

Özet;

Yargıtay 4. Hukuk Dairesi'nin 2022/10698 E, 2024/8037 K 23.09.2024 tarihli kararında özetle; 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun 21'inci maddesinin dördüncü fıkrası gereği, kusurlu araç sigortacısına sorumluluk yüklenmiştir. Dosyadaki mevcut ifadelerden yola çıkılarak iş kazası olup olmadığı, SGK tarafından PSD ödemesi veya rücuya tabi başkaca ödeme yapıp yapılmadığı araştırılarak karar verilmesi gerektiği yönünde oy birliği ile karar verilmiştir.

İlgili Mevzuat;

5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun m.21/4; "İş kazası, meslek hastalığı ve hastalık, üçüncü bir kişinin kusuru nedeniyle meydana gelmişse, sigortalıya ve hak sahiplerine yapılan veya ileride yapılması gereken ödemeler ile bağlanan gelirin başladığı tarihteki ilk peşin sermaye değerinin yarısı, zarara sebep olan üçüncü kişilere ve şayet kusuru varsa bunları çalıştıranlara rücu edilir."

Karar;

Yargıtay 4. Hukuk Dairesi'nin 2021/26692 E., 2023/5448 K. 24.04.2023 tarihli kararında; "Olay tarihi itibarıyla yürürlükte olan 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun 21'inci maddesinin 4. fıkrasında, "İş kazası, meslek hastalığı ve hastalık, üçüncü bir kişinin kusuru nedeniyle meydana gelmişse sigortalıya ve hak sahiplerine yapılan veya ileride yapılması gereken ödemeler ile bağlanan gelirin başladığı tarihteki ilk peşin sermaye değerinin yarısı, zarara sebep olan üçüncü kişilere ve şayet kusuru varsa bunları çalıştıranlara rücu edilir." düzenlemesine yer verilmiştir.

Somut olayda; davacının dosyadaki bilgi ve beyanlarda, davacı arkadaşının aracı ile işyerine giderken kazanın gerçekleştiği ve davacının konu kazada yaralandığı anlaşılmaktadır.

Şu durumda, davaya konu kazada davacının yaralanması nedeniyle iş kazasına dayalı herhangi bir inceleme yapıp yapılmadığı, olayın iş kazası olarak kabul edilmiş olması hâlinde davacıya ödeme yapıp yapılmadığı, yapılan ödemenin miktarı ve niteliği (iş kazası sigorta kolundan olup olmadığı) ile ilk peşin sermaye değeri tutarının ne olduğu, rücuya tabi olup olmadığı hususlarının SGK'dan sorulması, dayanak ödeme belgelerinin temin edilmesi, rücuya tabi ödeme bulunması hâlinde ilk peşin sermaye değeri tutarlarının indirilmesiyle tazminatın hesaplanması için ek rapor alınması ve oluşacak sonucuna göre karar verilmesi gerekirken eksik incelemeyle karar verilmesi doğru değildir. Kararın açıklanan nedenle bozulması gerekmektedir."

Sigorta şirketinin yetkili devlet kurumları tarafından düzenli olarak denetiminin sağlandığı, şirketin bir güven kuruluşu niteliğinde olduğu da dikkate alındığında sigorta şirketi aleyhine ihtiyati haciz kabul kararı verilemez.

Özet;

Adana BAM 3. HD 2023/1542 E 2023/1594 K sayılı kararında özetle; Davalı sigorta şirketinin anonim şirket olarak faaliyet gösterdiği, faaliyetlerinin halen kısıtlanmadığı, tasfiye süreci gibi bir durumun söz konusu olmadığı, söz konusu şirketin yetkili devlet kurumları tarafından ve vergi müfettişleri tarafından düzenli olarak denetiminin sağlandığı, sigorta şirketinin bir güven kuruluşu niteliğinde olduğu, bu kapsamda davalı sigorta şirketinin mal kaçırma, mallarını gizleme, hileli işlemde bulunma gibi ihtimalinin bulunmadığı dikkate alındığında davalı sigorta şirketi aleyhine ihtiyati haciz kabul kararı verilemeyeceğinden davacının ihtiyati haciz talebinin reddine oy birliği ile karar verilmiştir.

Karar;

Adana BAM 3. HD 2023/1542 E 2023/1594 sayılı kararında; "İstinafa konu mahkeme kararında dairemizin 2022/1137 ve 927 Esas Karar sayılı kararına atıf yapılmış ve yine davacı vekili tarafından dairemizin 06.04.2023 günlü ve 2023/551 - 485 Esas Karar sayılı dosyasında verilen karar örnek gösterilmek sureti ile ihtiyati haciz talebinde bulunulmuştur.

Dairemizin anılan 2022/1137 E ve 2023/551 E sayılı dosyalarında davalı sigorta şirketleri aleyhine ihtiyati haciz kabul kararı verilebileceği kabul edilmiş ise de, Yargıtay 17. Hukuk Dairesinin 2016/3412 Esas 2019/4897 Karar sayılı ilamında davalı sigorta şirketinin devlet denetimine tabi Türkiye genelinde faaliyet gösteren bir sigorta şirketi olduğu, devlet denetiminden ötürü sigorta şirketinin taahhütlerinden kurtulmak amacı ile hileli işlemlerde bulunma kastının olamayacağı kabul edilmiş olmakla, sigorta şirketi aleyhine ihtiyati haciz kabul kararı verilemeyeceği kabul edilmiştir. Bu karar ile aynı doğrultuda uygulama yapmakta olan İstanbul BAM 8. Hukuk Dairesinin 2023/732 - 698 Esas Karar sayılı ilamlarında da davalı sigorta şirketi aleyhine aynı gerekçeler ile ihtiyati haciz kabul kararı verilemeyeceği kabul edilerek uygulama bu şekilde yerleşmiştir.

Şu durumda, farklı Bölge Adliye Mahkemeleri arasında kesin nitelikteki kararlara ilişkin olarak farklı uygulamaların önüne geçilmesi, uygulama ve hukuk birliğinin sağlanabilmesi adına hukuki güvenlik ilkesi gereğince dairemizin yukarıda anılan kararlarından dönülerek Yargıtay 17. H.D'nin 2016/3412 Esas 2019/4897 Karar sayılı ilamı ile ve bununla uyumlu İstanbul BAM 8. H.D'nin kesin nitelikteki kararları ile uyumlu olacak şekilde sigorta şirketi aleyhine ihtiyati haciz kabul kararı verilemeyeceğine ilişkin kanaat oluştuğundan davalının itirazının kabulüne, davacının talebinin reddine karar vermek gerekmiştir. (Benzer yönde İstanbul BAM 8 HD'in 2022/652 E ve 2022/598 K sayılı kararı 2023/432 E ve 2023/439K sayılı kararı)”

Travma sonrası stres bozukluğu arazi halinde; kaza ile illiyet bağının bulunup bulunmadığı, ömür boyu sürüp sürmeyeceği hususlarına yer verilerek ve bizzat muayene edilerek rapor düzenlenmelidir

Özet;

Yargıtay 4. Hukuk Dairesi'nin 2022/3592 E., 2023/10308 K. 05.10.2023 tarihli kararında özetle; Davaya konu kazadan sonra oluştuğu belirtilen “travma sonrası stres bozukluğu” olarak nitelendirilen rahatsızlık nedeniyle davacıda sürekli iş göremezliğin oluşup oluşmadığı veya bu bulgunun, sürekli iş göremezlik oranını artırıp artırmadığı, kaza ile illiyet bağının bulunup bulunmadığı hususlarına yer verilerek ve bizzat muayene edilmek suretiyle belirlenmesi gerekçesiyle tahkim komisyonunun kabul kararı oy birliği ile bozulmuştur.

İlgili Mevzuat;

20 Şubat 2019 tarih 30692 Sayılı Erişkinler İçin Engellilik Değerlendirmesi Hakkında Yönetmelik Ek-2'de “Zihinsel, Ruhsal, Davranışsal Bozukluklular” başlıklı klavuzda “Bu gruptaki hastalıklar 1 yıl sonra kontrol gerektirir. Engellilik oranları belirtilere göre değil, işlevsellik düzeylerine göre verilir.” şeklinde belirtilmiştir.

Karar;

Yargıtay 4. Hukuk Dairesi'nin 2022/3592 E., 2023/10308 K. 05.10.2023 tarihli kararında; “Somut olayda hükme esas alınan ... sağlık kurulu raporunda, davacının trafik kazası sonrası meydana gelen diğer bulgularla birlikte travma sonrası stres bozukluğuna bağlı sürekli iş göremezlik oranı %26 olarak hesaplanmış, bu rapor hükme esas alınmıştır.

Davacının sürekli iş göremezliğinin dava konusu kaza sonucu oluştuğunun, yani haksız eylem ile illiyet bağı bulunduğunun belirlenmesi sorumluluk açısından zorunludur.

Dosya içerisindeki sağlık kurulu raporu hüküm kurmaya elverişli olmayıp eksik inceleme ile karar verilemez. Bu durumda, davacının fiziksel bulgularının yanında psikiyatrik tedavisine ilişkin tüm tedavi evrakı temin edildikten sonra, kaza tarihinde yürürlükte bulunan Erişkinler İçin Engellilik Değerlendirmesi Hakkında Yönetmelik hükümlerine uygun olarak ve yukarıda açıklandığı şekilde yetkili sağlık kurulundan rapor alınmalıdır.

Söz konusu raporda; özellikle kazadan sonra oluştuğu belirtilen “travma sonrası stres bozukluğu” olarak nitelendirilen rahatsızlık nedeniyle davacıda sürekli iş göremezliğin oluşup oluşmadığı veya bu bulgunun, sürekli iş göremezlik oranını artırıp artırmadığı, kaza ile illiyet bağının bulunup bulunmadığı, ömür boyu sürüp sürmeyeceği, sürekli değilse ne kadar devam edeceği hususlarına yer verilerek ve bizzat muayene edilmek suretiyle yukarıda açıklandığı üzere içerisinde psikiyatri uzmanı bulunan yetkili sağlık kurulundan gerekçeli, denetime elverişli rapor alınıp (davacı tarafından kararın temyiz edilmediği göz önüne alındığında davalının usuli kazanılmış hakları gözetilerek) sonucuna göre karar verilmesi gerekirken yazılı şekilde eksik incelemeyle karar verilmesi bozmayı gerektirmiştir.

Güvence Hesabı'na husumet yöneltildiğinde, ZMSS'siz aracın kanunun aradığı 50 cc üzeri motor silindir hacminde olup olmadığının araştırılması gerekmektedir.

Özet;

Yargıtay 4. Hukuk Dairesi'nin 2021/22558 E., 2022/2900 K. 21/02/2022 tarihli kararında özetle; Trafik sigortası bulunmayan araçla ilgili tespitlerin yer aldığı ceza dava dosyasının incelenmesi; bu dosyada motosiklet sürücüsü olduğu tespit edilen ve aracın kendisine ait olduğunu-faturalı olarak yeni satın aldığını beyan eden malikten faturanın temini suretiyle araç teknik özelliklerinin saptanması; gerektiğinde, araç üzerinde konusunda uzman makine mühendisi bilirkişi marifetiyle inceleme yapıp araç motor silindir hacmi konusunda rapor alınması; motosikletin kanun kapsamında motorlu araç olup olmadığının irdelenmesi gerekçesiyle mahkemenin kabul kararı oy birliği ile bozulmuştur.

İlgili Mevzuat;

2918 sayılı Kanun' un 91 inci maddesinde (m. 85'e atıfla) motorlu araçların trafik sigortası yaptırmalarının zorunlu olduğu; aynı kanunun 3. Maddesinde;

Motosiklet, Azami tasarım hızı 45 km/saatten ve/veya silindir kapasitesi 50 santimetreküpten fazla olan sepetli veya sepetsiz iki veya üç tekerlekli motorlu taşıtlar... olarak;

Motorlu Bisiklet, Azami hızı saatte 45 kilometreyi, içten yanmalı motorlu ise silindir hacmi 50 santimetreküpü geçmeyen iki veya üç tekerlekli taşıtlar ile aynı özelliklere sahip net ağırlığı 350 kilogramı aşmayan dört tekerlekli motorlu taşıtlar olarak tanımlanmıştır.

Aynı kanunun 103'üncü maddesinde motorsuz taşıtlar ile motorlu bisiklet sürücülerinin hukuki sorumluluğu genel hükümlere tabidir.

Karar;

Yargıtay 4. Hukuk Dairesi'nin 2021/22558 E., 2022/2900 K. 21/02/2022 tarihli kararında; “Dairemizin önceki bozma ilamında, kazayı yapan motorsikletin sürücüsü olan ve aracının faturası olduğunu beyan eden Ahmet B. adlı kişiden faturanın temin edilmesi de araştırılacak hususlar arasında sayılmış olmasına rağmen bu yönde bir işlem ve araştırma yapılmayışi yerinde olmamıştır. Diğer yandan; kazayı yapan motorsikletin markası, modeli, şase numarası belli olduğu halde, motorsikletin tespit edilebilen bu özellikleri üzerinden üreticisi olan firmadan araştırma yapılmak yerine bayiden yapılan araştırmayla yetinilmesi de eksik inceleme niteliğindedir.

Açıklanan nedenlerle; kaza sonrası hurdaya ayrılıp 27/04/2014 tarihinde tasfiye edilmiş motorsiklet üzerinde inceleme yapılmak suretiyle tespit imkanının kalmadığı da dikkate alınarak, araç sahibi ve sürücüsü olan Ahmet B. adlı kişiden motorsiklet faturası temininin sağlanması; bu yolla motor silindir hacmine ilişkin tespit yapılamadığı takdirde, motorsikletin üretici firması olan (RKS/ Küba) şirketten, 2013 model olan motorsikletin silindir hacminin sorulması (şirketin ürettiği 2013 model tüm motorsiklet ve motorlu bisikletler için motor silindir hacimlerini gösterir detaylı listenin de yollanmasının istenmesi) ve oluşacak sonuca göre karar verilmesi gerekirken, eksik incelemeyle karar verilmesi doğru görülmemiştir.

İş makinelerinin karışmış olduğu kazalarda Güvence Hesabı'nın sorumlu olması için aracın ruhsatında trafiğe çıkış izninin ve tescilin bulunması gereklidir.

Özet;

Yargıtay 4. Hukuk Dairesi'nin 2021/7322 E ve 2022/120 K 11/01/2022 tarihli kararında özetle; Kazaya karışan sigortasız aracın iş makinesi kapsamında olduğu, iş makineleri için kanunda aranan tescil ve izin şartını yerine getirmediği gözetilerek tescil şartını yerine getirmeyen aracın ZMSS poliçesi yaptırma yükümlülüğü kapsamında olmadığı gerekçesi ile kurumun sorumlu tutulmasının hatalı olacağı oy çokluğu ile değerlendirilmiştir.

İlgili Mevzuat;

2918 sayılı Kanun' un 3'üncü maddesinde; İş makineleri: Yol inşaat makineleri ile benzeri tarım, sanayi, bayındırlık, millî savunma ile çeşitli kuruluşların iş ve hizmetlerinde kullanılan; iş amacına göre üzerine çeşitli ekipmanlar monte edilmiş; karayolunda insan, hayvan, yük taşımada kullanılamayan moturlu araçlardır.

Karayolları Trafik Yönetmeliği'nin 34'üncü maddesinde;

a) Resmi kuruluşlara ait iş makineleri;

...

Bu araçlarla Karayoluna çıkılmasının gerekli olduğu hallerde, tescilini yapan kuruluşça (Ek:7)'de gösterilen tescil belgesinin trafiğe çıkış iznine ait bölümü doldurularak tasdik edilir.

Bu şekilde karayoluna çıkacak araçların zorunlu mali sorumluluk sigortası yaptırmış olmaları mecburidir.

b) Özel veya tüzel kişilere ait olan iş makineleri işletme amacıyla veya yerine göre bu Yönetmeliğin 29 uncu maddesinde belirtilen kuruluşlarca tescilleri araç sahibinin bir dilekçe ile ilgili kuruluşa müracaatı üzerine (Ek:6)'da gösterilen tescil defterine işlenmek suretiyle yapılır ve (Ek:7)'de gösterilen Maliye Bakanlığınca bastırılan tescil belgesi tanzim edilerek verilir.

...

Bu iş makinesinin karayollarında sürülmesi, tescil belgesine ekli trafiğe çıkış izin belgesinin tescili yapan kuruluşça tasdik edilerek makine sahibine verilmesi ile mümkündür.

Trafiğe çıkış izni verilirken makinenin zorunlu mali mesuliyet sigorta akdinin yapılmış olması ve Karayolları Genel Müdürlüğünden özel izin alınması mecburidir.

Karar;

Yargıtay 4. Hukuk Dairesi'nin 2021/7322 E ve 2022/120 K 11/01/2022 tarihli kararında; “ ... davaya konu trafik kazasına karışan sigortasız biçerdöver ve arkasında bulunan römorkun, KTK 3. maddede yer alan iş makinesi kapsamında kaldığı, ancak Karayolları Trafik Yönetmeliği'nin 34.maddesinde düzenlenen iş makineleri için gerekli tescil belgesi ile trafiğe çıkış izninin bulunmadığı gözetilerek, İtiraz Hakem Heyetince davalı Güvence Hesabı'nın sorumluluğunun bulunmadığından istemin reddine karar verilmesi gerekirken, davalının sorumlu olduğu gerekçesiyle hüküm tesisi yoluna gidilmiş olması doğru görülmemiş, kararın bu nedenle bozulması gerekmiştir.”

Saygılarımızla...